

Provinciaal subsidiereglement voor de verwerving van gronden in het kader van de bescherming van de biodiversiteit

Hoofdstuk 1 - Algemene bepalingen

Artikel 1 - Doel

Binnen de perken van de daartoe op de begroting van de provincie Vlaams-Brabant goedgekeurde kredieten en overeenkomstig de bepalingen van dit reglement, kan de deputatie een subsidie toekennen aan de daartoe erkende natuurverenigingen in Vlaams-Brabant voor de verwerving van gronden met een duidelijk aantoonbare te realiseren meerwaarde voor de biodiversiteit.

Hoofdstuk 2 - Aanvraagmodaliteiten

Art. 2 - Procedure voor het indienen van de aanvraag tot subsidie

2.1 - De natuurvereniging die voor toekenning van een subsidie in aanmerking wenst te komen, moet een verzoek indienen bij het provinciebestuur van Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, te 3010 Leuven.

2.2 - De aanvraag om subsidiëring moet ingediend worden vóór 1 maart van het kalenderjaar waarop de aanvraag betrekking heeft, op straffe van verval.
De poststempel geldt als bewijs.

Art. 3 - Samenstelling van het dossier van de aanvraag tot subsidie

3.1 - Het ingediende dossier (aankoopprogramma) moet minstens volgende gegevens bevatten:

- a. een indicatief vijfjarenprogramma van de gronden die de vereniging in de betreffende periode verwacht aan te kopen met een aankoopsubsidie van de provincie en eventueel van het Vlaamse Gewest
- b. een indicatief aankoopprogramma van de gronden die de vereniging in het betreffende jaar wenst aan te kopen met een aankoopsubsidie van de provincie en eventueel van het Vlaamse Gewest, passend binnen het indicatief vijfjarenprogramma, met meer specifiek:
 - o een kopie van de plannen van aanleg zoals bedoeld in het decreet op de ruimtelijke ordening, waarop de aan te kopen gronden aangeduid zijn
 - o een kadastrale beschrijving van de aan te kopen gronden
 - o een precieze opgave van de aan te kopen oppervlakte
 - o een raming van de aankoopprijs, inclusief alle kosten
 - o een precieze opgave van mogelijke subsidies van andere bestuurlijke overheden (i.c. de Europese, federale, gewestelijke of gemeentelijke overheden) voor de aan te kopen gebieden, en die eerst worden aangesproken
 - o de beoordeling volgens de Biologische Waarderingskaart met beschrijving van de ecologische kenmerken van de betrokken gronden met een beknopt overzicht van de aangetroffen fauna en flora
 - o een beknopte beschrijving van het beheersplan op korte en lange termijn, inclusief het natuureducatief aspect, met eventueel een overzicht van de te nemen maatregelen met het oog op de bescherming van de gronden, inclusief de beoogde of te verwachten meerwaarde voor de biodiversiteit en in het bijzonder de Provinciale Prioritaire Soorten en hun leefgebieden
 - o een beknopte omschrijving van het openstellingsscenario met een overzicht van de te nemen maatregelen met het oog op de openbaarheid en de toegankelijkheid van de gebieden
 - o een beknopte beschrijving van de (mogelijk) bedreigende knelpunten voor de gebieden
 - o voor nieuwe reservaatprojecten, een verklaring van de gemeente(n) waarin het project gelegen is, waarin ze kennisneemt van de projectperimeter en akkoord gaat met het gegeven dat de vereniging er aankoopt met als doel natuurbehoud, -ontwikkeling en -beheer, gekoppeld aan een aangepaste ontsluiting
 - o het adres en rekeningnummer waarop een eventuele provinciale bijdrage kan worden gestort.

3.2 - Indien het aankoopprogramma zich uitstrekt over verschillende jaren, dient de beoogde timing te worden aangegeven.

Hoofdstuk 3 - Toekenning van de subsidie

Art. 4 - Behandeling van de reguliere aanvraag tot subsidie

4.1 - De deputatie toetst elke aanvraag aan de toepassingsvoorwaarden van het reglement en stelt bij besluit vast welke geplande verwerving van gronden voor subsidiëring in aanmerking komen.

4.2 - In het besluit wordt eveneens vastgesteld welk bedrag van het beschikbaar krediet voor de vereniging wordt voorbehouden.

4.3 - De aanvrager wordt van die beslissing op de hoogte gebracht vóór 1 mei van het kalenderjaar waarop de aanvraag betrekking heeft.

Art. 5 - Behandeling van een specifieke aanvraag tot subsidie

5.1 - Voor gronden die door een vereniging worden aangekocht buiten het door de deputatie goedgekeurde aankoopprogramma, kan de vereniging in de loop van het kalenderjaar altijd een aparte aanvraag indienen.

5.2 - Het dossier dient aan te geven of het een extra aankoop betreft of een aankoop die een eerder geplande aankoop in het door de deputatie goedgekeurde aankoopprogramma vervangt.

5.3 - De deputatie zal via een spoedprocedure beslissen over het al dan niet toevoegen van de bijkomende aanvraag aan het eerder door de bestendige deputatie goedgekeurde aankoopprogramma, en de vereniging hiervan op de hoogte brengen.

5.4 - De beslissing vermeldt in voorkomend geval eveneens de wijziging van de provinciale subsidie in het totale aankoopprogramma.

5.5 - De deputatie kan deze wijziging aanbrengen zonder toestemming van de vereniging.

Art. 6 - Bedrag van de subsidie

6.1 - Het toegekende subsidiepercentage per aankoop varieert naargelang de gemeente waar het aankoopproject gerealiseerd wordt, afhankelijk van de evolutie van de lokale prijzen op de private markt.

Als referentie worden de verkoopprijzen per hectare van landbouwgronden gebruikt.

De gemeenten van Vlaams-Brabant worden ieder jaar ingedeeld in 4 klassen aan de hand van de gemiddelde prijzen van landbouwgronden die betrekking hebben op alle verkopen in de gemeente van de voorgaande 3 jaar.

6.2 - De toegekende subsidie bedraagt maximaal:

- 50 % voor aankopen in gemeenten met gemiddelde prijzen gelegen onder het provinciaal gemiddelde
- 55 % voor aankopen in gemeenten met gemiddelde prijzen die tussen 0 en 25 % boven het provinciaal gemiddelde liggen
- 60 % voor aankopen in gemeenten met gemiddelde prijzen die tussen 25 % en 50 % boven het provinciaal gemiddelde liggen
- 65 % voor aankopen in gemeenten met gemiddelde prijzen die meer dan 50 % boven het provinciaal gemiddelde liggen,

alle kosten inbegrepen.

Het provinciaal gemiddelde is de som van de gemiddelde prijzen in alle Vlaams-Brabantse gemeenten van alle verkopen van landbouwgronden van de voorgaande 3 jaar.

6.2 - De deputatie kan per aankoopprogramma een plafond aan de provinciale subsidie bepalen.

6.3 - De concrete provinciale subsidie wordt vastgelegd op basis van het aandeel van de subsidies van de andere bestuurlijke overheden.

De cumulatie van provinciale en gewestelijke subsidies kan maximaal 90 % van de totale kosten van het aankoopprogramma bedragen.

De vereniging zal altijd minimaal 10 % van de totale kosten via eigen middelen, waartoe ook Europese of gemeentelijke subsidies worden gerekend, moeten dragen.

Art. 7 - Uitbetaling

7.1 - Van de toegekende subsidie wordt 50 % gestort op de rekening van de vereniging binnen 2 maanden na de betekening van het subsidiebesluit aan de betrokken vereniging.

7.2 - Het saldo wordt overgemaakt na afloop en evaluatie van het aankoopprogramma door de bevoegde administratie en na goedkeuring door de deputatie.

7.3 - De evaluatie gebeurt op basis van een afrekeningsdossier dat moet worden voorgelegd vóór 1 maart van het kalenderjaar dat volgt op het kalenderjaar waarin de subsidie werd toegekend. De poststempel geldt als bewijs.

7.4 - Het afrekeningsdossier omvat minstens de volgende gedetailleerde gegevens:

- de oppervlakte per gebied
- de ligging per gemeente
- het aankoopbedrag per gebied, inclusief alle kosten
- een afschrift van de aankoopaktes en betalingsbewijzen
- een beeld van de financiering per aankoop door eventuele verschillende financieringsbronnen
- de balans en resultatenrekening (cf. art. 8).

7.5 - Indien de uiteindelijke kosten lager uitvallen dan de vooropgestelde begroting van het aankoopprogramma, wordt het saldo van de provinciale subsidie proportioneel in mindering gebracht.

De kosten die de vooropgestelde begroting overschrijden, vallen ten laste van de vereniging.

7.6 - De provincie zal aan de vereniging geenszins intresten verschuldigd zijn voor een eventuele laattijdige betaling van het saldo.

7.7 - De deputatie zal de terugbetaling van de op grond van dit reglement uitgekeerde subsidies vorderen indien blijkt dat:

- 1° Deze subsidies werden verkregen op grond van valse verklaringen of documenten of indien de subsidies geheel of gedeeltelijk werden aangewend buiten de provincie Vlaams-Brabant
- 2° De via dit reglement verworven eigendommen vervreemd of verhuurd worden zonder voorafgaande toestemming van de deputatie overeenkomstig artikel 10.1
- 3° Voor de via dit reglement verworven natuurgebieden geen aanvraag om erkenning als natuurreservaat werd ingediend of het beheer niet ter goedkeuring werd voorgelegd overeenkomstig artikel 11.
- 4° De bepalingen van dit reglement niet werden nageleefd
- 5° De voorgeschreven termijnen voor het indienen van bewijsstukken niet werden gerespecteerd.

De terugvordering kan eventueel gebeuren door afhouding van het terug te vorderen bedrag op de later toegekende subsidies in het kader van dit reglement.

Daarnaast kan de deputatie in de voornoemde gevallen de uitbetaling van de reeds toegekende, maar nog niet of slechts gedeeltelijk uitbetaalde subsidies stopzetten, of de subsidieaanvrager uitsluiten van verdere subsidiëring gedurende een bepaalde periode.

Hoofdstuk 4 - Algemene toepassings- en controlemaatregelen

Art. 8 - Controle

Met toepassing van de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en de aanwending van sommige toelagen, is de begunstigde er in ieder geval toe gehouden om:

- de subsidie te gebruiken voor het doel waarvoor ze werd toegekend
- elke daartoe gemachtigde afgevaardigde van de provincie Vlaams-Brabant toestemming te verlenen om eventueel ter plaatse het gebruik van de toegekende subsidie te controleren en inzage in de boekhouding te verlenen
- jaarlijks voor 1 maart de balans en resultatenrekening van het voorgaande jaar te bezorgen, alsook het verslag inzake beheer en financiële toestand.

Art. 9 - Verbod

Subsidies kunnen niet worden toegekend voor de aankoop van gronden die eerder via overheidstoelagen werden aangekocht.

Art. 10 - Bestemming

10.1 - De bestemming van de te verwerven gronden in het aankoopprogramma moet uitdrukkelijk in de aankoopakte worden omschreven.

Diezelfde gronden mogen niet aan hun bestemming van natuurgebied worden onttrokken, noch oneigenlijk gebruikt worden, noch vervreemd of verhuurd worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de deputatie.

De deputatie kan aan de toestemming voorwaarden verbinden.

10.2 - Verwerving van gronden in de beleidsmatig herbevestigde agrarische bestemmingen (cf. omzendbrief RO/2005/01) komt niet in aanmerking voor subsidiëring.

De beperking volgt de volgende regels:

- a. de beperking is niet van toepassing op de reeks "agrarische gebieden met ecologisch belang" (i.c. agrarische gebieden met ecologisch belang, valleigebieden, brongebieden en agrarische gebieden met bijzondere waarde)
- b. de beperking is niet van toepassing voor aankopen van gronden in het kader van een grondenbank of in het kader van het uitruilen van landbouwgronden
- c. onverminderd a en b: subsidiëring van de verwerving van nieuwe percelen binnen de uitbreidingsperimeter van erkende reservaten of van percelen waarvoor een erkenningsaanvraag lopende is, zijn in zuiver agrarisch gebied en landschappelijk waardevol agrarisch gebied enkel mogelijk in de volgende situaties:
 1. ofwel zijn het gronden die een actuele hoge natuurwaarde hebben en weinig geschikt zijn voor normaal landbouwgebruik in de betrokken landbouwstreek en waarvoor de aankoop de agrarische structuur niet aantast
 2. ofwel zijn het gebieden met een hoge actuele of potentiële natuurwaarde en lage landbouwwaarde die in het kader van een goedgekeurd richtplan van een landinrichtingsproject hiertoe zijn aangewezen en waarvan de aankoop de agrarische structuur niet aantast.
 3. Hierbij wordt de subsidiëring van de aankoop van deze gronden beperkt in omvang: maximaal 10 % van de aankoopsubsidies mag betrekking hebben op de aankoop van deze gronden, voor zover deze gronden gedurende de laatste 5 jaar in gebruik waren bij een beroepslandbouwer.

10.3 - Verwerving van gronden in de agrarische bestemmingen, afgebakend via een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan, komt niet in aanmerking voor subsidiëring.

Art. 11 - Erkenning

11.1 - De vereniging moet een aanvraag indienen om de door de provincie ondersteunde verworven gronden te laten erkennen als natuurreserveaat, krachtens het Besluit van de Vlaamse Regering van 27.06.2003 betreffende de vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen en betreffende de toekenning van subsidies, binnen 24 maanden volgend op de datum van ondertekening van de aankoopakte.

11.2 - Zolang het natuurgebied niet erkend werd of wordt als natuurreserveaat door het Vlaamse Gewest zal de vereniging het beheersplan vóór de uitvoering ervan ter goedkeuring voorleggen op eenvoudig verzoek van de deputatie.

Art. 12 - Toegankelijkheid

De gebieden dienen voldoende openbaar en toegankelijk gemaakt te worden voor bezoekers, uiteraard met respect voor het behoud van de kwetsbare en waardevolle aanwezige en te ontwikkelen levensgemeenschappen.

Art. 13 - Overdracht

Indien de vereniging definitief ophoudt te bestaan (dus niet indien ze wordt geïntegreerd in een overkoepelende vereniging) of zich niet meer in staat acht om de door de provincie ondersteunde natuurgebieden verder in stand te houden, verbindt ze zich ertoe deze projecten kosteloos aan de medefinanciers (i.c. de provincie en/of het Vlaamse Gewest) over te dragen.

Art. 14 - Toezicht

Zowel in de loop van het aankoopprogramma als nadien bij het beheer van de door de provincie ondersteunde natuurgebieden, dient de natuurvereniging toezicht te verlenen aan de bevoegde provinciale administratie.

Art. 15 - Communicatie

15.1 - De natuurvereniging verbindt zich ertoe op informatieborden en in alle publicaties (inclusief website) en persberichten in verband met de uitvoering en de resultaten van het aankoopprogramma gebruik te maken van het logo van de provincie Vlaams-Brabant en de volgende zin te vermelden: "met de steun van en in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant, partner voor Biodiversiteit".

15.2 - Bij de beoordeling van het aankoopprogramma zal de provincie aangeven op welke manier eventuele perscontacten (bv. bij openingen van reservaten, open natuurdagen, activiteiten voor het grote publiek, ...) in overleg kunnen georganiseerd worden.

Art. 16. Gebiedsgerichte benadering

16.1 - Minimaal 1/3 van het beschikbaar subsidiebudget moet in 1 arrondissement gerealiseerd worden.

16.2 - Daarnaast kan, ter versterking van zowel provinciale gebiedsgerichte initiatieven als de lokale of regionale initiatieven van de verenigingen, en na voorafgaand overleg, een bepaald deel van het beschikbaar budget voorbehouden worden voor investering in bepaalde regio's.

Art. 17 - Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 januari 2010 en vervangt het provinciaal reglement inzake de toekenning van subsidies voor aankoop van natuurgebieden van 27 oktober 2004.

Contact

Dienst leefmilieu, tel. 016-26 72 69, natuur@vlaamsbrabant.be